

20. DOPRAVA, INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI

Tato kapitola obsahuje naturální ukazatele za dopravu a finanční ukazatele o ekonomických subjektech zaříděných podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) do sekce H Doprava a skladování a sekce J Informační a komunikační činnosti.

Do sekce H Doprava a skladování se zařazují ekonomické subjekty, které zabezpečují přepravu osob a věci, skladování, vedlejší činnosti v dopravě a poštovní a kurýrní činnosti. Do sekce J Informační a komunikační činnosti patří ekonomické subjekty zabývající se např. vydavatelstvím, tvorbou filmů, programů a vysílání, telekomunikacemi, informačními technologiemi a činnostmi.

Údaje byly získány z pravidelných statistických zjišťování ČSÚ s využitím administrativních zdrojů. Údaje za fyzické osoby jsou plně modelovány z administrativních dat. Údaje za naturální ukazatele jsou čerpány z výkaznictví Ministerstva dopravy.

Poznámky k tabulkám

Tab. 20-1. a 20-2., 20-14. až 20-16. **Základní ukazatele dopravy a skladování a za informační a komunikační činnosti**

Aktivní podniky celkem je počet podniků, které byly alespoň po část daného roku aktivní.

Zaměstnané osoby zahrnují evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách, počet pracujících podnikatelů a pomáhajících rodinných příslušníků, pro které je činnost ve firmě hlavním zaměstnáním a osoby zaměstnávané na dohody přepočtené na obvyklý plný úvazek dle odpracovaných hodin.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců je roční aritmetický průměr počtu osob v pracovním poměru k zaměstnavateli. **Přepočtený počet** zohledňuje velikost pracovního úvazku.

Mzdy bez OON (ostatní osobní náklady) zahrnují základní mzdy a platy zaměstnanců v pracovním poměru (mzdový tarif, platový tarif, smluvní mzdu), příplatky a doplátky ke mzdě nebo platu, prémie, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost jiné složky mzdy nebo platu.

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje mzdu bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance (fyzickou osobu nebo přepočteného) za měsíc.

Tržby celkem zahrnují tržby bez DPH z prodeje zboží, výrobků a služeb.

Výkony včetně obchodní marže zahrnují tržby z prodeje výrobků a služeb, obchodní marži, změnu stavu zásob vlastní činnosti a aktivaci materiálu, zboží, služeb a dlouhodobého majetku.

Obchodní marže je rozdíl mezi tržbami za prodané zboží a náklady na prodané zboží.

Spotřeba materiálu a energie a náklady na služby – spotřebované nákupy (hodnota spotřebovaného materiálu a energií) a náklady na služby (externí služby, náklady na reprezentaci a drobný nehmotný majetek, o kterém účetní jednotka rozhodla, že není dlouhodobým majetkem). Do roku 2015 tomuto ukazateli obsahově odpovídal ukazatel „Výkonová spotřeba“.

Přidaná hodnota je rozdíl mezi výkony, včetně obchodní marže, a spotřebou materiálu a energie a nákladů na služby.

Výsledek hospodaření po zdanění je vypočten jako rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady.

Aktiva celkem představují stav majetku v netto hodnotě v podobě stálých, oběžných a ostatních aktiv.

Dlouhodobý hmotný majetek v zůstatkové ceně představuje pozemky, stavby, včetně budov, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, pěstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a tažná zvířata, nedokončený a jiný dlouhodobý hmotný majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Zásoby zahrnují materiál, nedokončenou výrobu a polotovary, výrobky, zvířata a zboží bez poskytnutých záloh. Stavové ukazatele jsou k 31. prosinci referenčního roku.

Tab. 20-3. **Výkony železniční dopravy**

V počtu přepravených osob jsou zahrnuty všechny kategorie platících přepravených osob.

Osobový kilometr (oskm) osobní dopravy se rovná přepravě jedné osoby na vzdálenost jednoho kilometru.

Tarifní tunový kilometr (ttkm) charakterizuje výkon při přepravě zboží podle tarifní vzdálenosti. Tarifní vzdálenost je dána kilometrovníkem a používá se k výpočtu přepravného. Jeden ttkm se rovná přepravě jedné tuny zboží na tarifní vzdálenost jednoho kilometru.

Tab. 20-4. **Vybrané ukazatele železniční dopravy**

Vlakový kilometr (vlkm) osobní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho osobního vlaku, příp. sólo motorového vozu o jeden kilometr.

Hrubý tunový kilometr (hrtkm) je jednotkou hrubého výkonu hnacích vozidel a charakterizuje celkový objem dopravní činnosti. Do počtu vstupuje nejen hmotnost přepravovaných věcí, ale i hmotnost vlastního železničního vozu bez hnacího vozidla.

Vlakový kilometr (vlkm) nákladní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho nákladního vlaku o jeden kilometr.

Tab. 20-6. Výkony silniční dopravy

Počet přepravených osob vyjadřuje objem pravidelné i nepravidelné autobusové přepravy. Předplatné (časové) jízdenky jsou přepočítávány na přepravené osoby.

Přepravní výkony v osobových kilometrech (oskm) jsou získávány na podkladě přepočtu z objemu dosažených tržeb v Kč (při zachování poměru skutečně přepravených osob a ujetých km).

Objem přepravy věcí v tunách vyjadřuje skutečnou hmotnost věcí, které byly přepraveny silničními nákladními vozidly (vč. přívěsů a návěsů) registrovanými v České republice.

Tab. 20-8. Motorová a přípojná vozidla

Počty silničních motorových vozidel jsou převzaty ze statistiky Ministerstva dopravy (z Centrálního registru vozidel). Evidována jsou všechna motorová vozidla, která měla k 31. prosinci referenčního roku přidělenou státní poznávací značku.

Tab. 20-10. Výkony potrubní dopravy v oblasti přepravy ropy

Do objemu přepravené ropy celkem (v tunách) je zahrnuta jak přeprava, tak i dodávka ropy. **Přepravou** se rozumí pohyb ropy od hranic do nádrží na centrálním tankovišti ropy. **Dodávkou** se rozumí pohyb ropy do nádrží zákazníka nejen přímo z ropovodu, ale i z nádrží na centrálním tankovišti ropy.

Tab. 20-11. Výkony letecké dopravy

Uvedené údaje jsou za tuzemské civilní letecké dopravce zajišťující vnitrostátní a mezinárodní komerční pravidelnou i nepravidelnou přepravu osob nebo nákladu.

Osobové kilometry (oskm) a tunové kilometry (tkm) v letecké dopravě se počítají z tarifních vzdáleností (podle letového řádu).

Tab. 20-12. Výkony letišť v České republice

Údaje vykazují vlastníci licence k provozování letiště s civilním leteckým provozem. Tento údaj zahrnuje počet odbavených osob či objemu nákladu bez ohledu na zemi registrace dopravce.

Tab. 20-13. Vybrané údaje – poštovní služby

Poštovní schránka slouží ke zprostředkování podání poštovní zásilky odesílatelem.

Dodávací schránkou se rozumí zařízení pro dodávání poštovních zásilek konkrétnímu adresátovi umístěné v jiném místě než je provozovna nebo bydliště (sídlu) adresáta.

Poštovní přihrádkou (P.O. Boxem) se rozumí zařízení pro dodávání poštovních zásilek konkrétním adresátům, které je umístěno v provozovně daného provozovatele poštovních služeb nebo jeho smluvního partnera.

Samoobslužným automatem se rozumí automatizované zařízení umožňující dodání, případně podání poštovní zásilky.

Poštovní zásilky celkem zahrnují poštovní zásilky do 2 kg, poštovní balíky, doporučené zásilky, cenné zásilky, expresní zásilky, adresné reklamní zásilky, jiné poštovní zásilky a dodání tiskovinového pytle.

Poštovní zásilkou do 2 kg se rozumí poštovní zásilka, jejíž převzetí provozovatel nestvrzuje a příjemce její převzetí nepotvrzuje. Provozovatel neodpovídá za ztrátu, poškození nebo úbytek obsahu. Hmotnost poštovní zásilky nepřesahuje 2 kg.

Poštovním balíkem se rozumí poštovní zásilka, jejíž převzetí provozovatel nestvrzuje a příjemce její převzetí nepotvrzuje a provozovatel neodpovídá za ztrátu, poškození nebo úbytek obsahu, je-li místo podání a dodání na území ČR. V případě služeb do zahraničí nebo ze zahraničí je přípustné, aby převzetí provozovatel stvrzoval a příjemce její převzetí potvrdil a aby provozovatel odpovídal za ztrátu, poškození a úbytek obsahu (avšak v odlišném rozsahu než u cenných zásilek).

Doporučenou zásilkou se rozumí poštovní zásilka, jejíž převzetí provozovatel stvrzuje a příjemce její převzetí nepotvrzuje. Provozovatel odpovídá za ztrátu, poškození a úbytek obsahu. V případě ztráty se náhrada škody poskytuje v paušální výši a v případě poškození nebo úbytku obsahu se náhrada škody poskytuje až do této výše.

Cennou zásilkou se rozumí poštovní zásilka, jejíž převzetí provozovatel stvrzuje a příjemce její převzetí nepotvrzuje. Provozovatel odpovídá za ztrátu, poškození a úbytek obsahu. Náhrada škody se poskytuje až do výše částky určené odesílatelem nebo částky sjednané ve smlouvě.

Expresní zásilka je poštovní zásilka dodávaná v rámci poštovní služby, která se vyznačuje mimo větší rychlosti a spolehlivosti sběru a dodávání poštovní zásilky také zárukou dodání ke stanovenému dni.

Adresnou reklamní zásilkou se rozumí zásilka, jejímž obsahem je reklamní sdělení stejného obsahu určené širšímu okruhu adresátů.

* * *

Další informace jsou dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

- www.czso.cz/csu/czso/doprava_a_spoje
nebo na internetových stránkách Ministerstva dopravy:
- www.mdcz.cz/